

Miljøforhold (støj) i forbindelse med boliger ved Hirtshals Havn

Betydningen af boliger på Havnegade 8 og 10

Der er ansøgt om at etablere to boliger på Havnegade 8 og 10 ved Hirtshals Havn. Helt kort vil etablering af boliger så tæt på havneindustrien betyde, at virksomhederne her vil blive omfattet af strengere miljøkrav (støjkrav) end hvad de skal overholde i dag.

Området er i dag karakteriseret ved små havne relaterede virksomheder så som Vestkajens Maskinværksted og Beddingen (Hirtshals Yard), og den faktiske anvendelse vil være "erhvervsområde". Se tabel X for støjgrænser. Etableres der mindre end 5 boliger i en klynge på det angivne sted, vil de blive karakteriseret som en et lille "blandet bolig- og erhvervsområde" i havneerhvervsområdet. Hermed er støjgrænserne allerede skærpet for de omkringliggende virksomheder. Hvis boligetableringen gør, at endnu flere ønsker at bygge boliger i området, vil hele områdets faktiske anvendelse skifte karakter til blandet bolig- og erhverv, hvilket udbreder de skærpede krav til et endnu større område.

	Dag (kl 07-18)	Aften (kl 18-22)	Nat (kl 22-07)
Erhvervs- og industriområder	60 dB	60 dB	60 dB
Blandet bolig og erhvervsområde	55 dB	45 dB	40 dB (max 55 dB)

**3 dB svarer til
en fordobling
af støjen.
Dvs. 6 dB er
en firdobling
af støjen**

Tabel over støjgrænser for de aktuelle områdetyper. Støjgrænserne for weekend er ikke medtaget, men er skærpede i forhold til hverdagene. Grænsen for natstøj er den samme hele ugen.

Når det gælder støj og andre former for miljøforurening, er det altid den mest følsomme recipient, der har retten på sin side. Man kan ikke sikre virksomhederne mod at skulle overholde støjkravene ved boliger, ved at indgå aftaler om at boligerne skal kunne tåle støjen eller lignende – loven giver ikke mulighed herfor.

I praksis betyder det, at hvis boligerne først er etableret vil blot en enkelt henvendelse omkring støj gøre, at administrationen skal opstarte miljøragsbehandling, som oftest vil ende ud i et påbud til de aktuelle virksomheder om at overholde støjgrænserne ved nærmeste bolig. Selvom boligbygherre ikke ønsker at klage selv, så vil boligen på et tidspunkt overgå til anden ejer og det vil altid være boligen, som den mest støjfølsomme recipient, der har retten på sin side.

Når større virksomheder ønsker at udvide produktion/bygningsmasse/maskinpark m.m., skal de ofte ansøge om miljøgodkendelse eller anmelde sig efter en branchebekendtgørelse, og i den forbindelse skal administrationen blandt andet tage højde for støjforhold. Så placeringen af boliger på Havnegade vil betyde, at administrationen ved fremtidig behandling af virksomheders ansøgninger, skal tage hensyn til naboboligerne, og derved potentielt indskrænke både eksisterende virksomheder og mulige kommende virksomheder i deres drift.

Hirtshals Havn er en erhvervshavn og dermed en virksomhed, der er karakteriseret som havende "national interesse" og derfor skal sikres gennem kommunens planlægning.

De tunge erhverv er fortrinsvist placeret på den østlige del af havnens areal, men der er fortsat virksomheder som MarineShaft, Duusgaards Coating, Hirtshals Skibsservice, Vestkajens Maskinværksted, Beddingen m.fl. som vil blive berørt af nye støjgrænser, hvis der opføres boliger på Havnegade.

Nationale hensyn, som skal varetages i den kommunale planlægning

1.1.1

at kommunalbestyrelsen i planlægningen skal sikre drifts- og udviklingsmuligheder for produktionsvirksomheder af national interesse, herunder aktive erhvervshavne og transport- og logistikvirksomheder af national interesse (planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 7, 8 og 24 samt § 15 a og § 15 b) (ansvalig myndighed: Erhvervsstyrelsen).

Udpluk fra "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning" fra Erhvervsstyrelsen

Gamle bestående forhold på havnen

Der er i dag forhold på havnen som ikke er optimale i forhold til miljølovgivningen. Der er dog tale om ældre forhold, som er opstået inden miljølovgivningen blev vedtaget, og som er "vokset op" med havnen. Siden er reglerne på området blevet meget klarer for at undgå, at man planlægger sig ind i nye miljøkonflikter.

De to vigtigste eksisterende forhold, der begge ligger tæt på havneindustrien, er Sømandshjemmet og etageboligerne omkring Banegårdspladsen.

Administrationen har aldrig modtaget klager fra disse eksisterende forhold, sandsynligvis på grund af deres fælles "opvækst" med havnen. Skulle klager komme ind på et tidspunkt, vil det dog stadig være erhvervet, der skal begrænse sin miljøbelastning.

Forsøg på nye tiltag på havnen (under særlige forhold)

Det er tidligere forsøgt at udvikle havneområdet i en mere urban retning med to forsøgsordninger, hvor der tages højde for miljøforhold. Dette gælder den nye Café Møller, som ligger på kajkanten overfor Havnegade 8 og 10. Caféen er opført på havnens eget areal og på en lejekontrakt, som begrænser det tidsrum de har lov at have åbent, sådan at de stramme nattetøjgrænser ikke kommer i spil. En café er desuden ikke at betragte som støjfølsom anvendelse på samme måde som boliger er, da der kun er tale om et midlertidigt ophold og ikke overnatning.

Der er også lavet et forsøg med en Bed & Breakfast på Sydvestkajen 9. Denne er blevet meddelt en treårig dispensation fra lokalplanen for området med en varighed på tre år, hvorefter en eventuel forlængelse skal genovervejes.

Disse forsøgsordninger kan ikke sidestilles med boligetablering på Havnegade, da forsøgene ikke skærper støjgrænserne for virksomhederne i området. Der er således stor forskel på placeringen af overnatning på Sydvestkajen 9 og de ansøgte boliger på Havnegade 8 og 10, da Sydvestkajen er beliggende meget længere væk fra den tungere industri. Der er derfor allerede boliger i Hirtshals midtby som ligger i samme afstand fra havnens virksomheder, som den midlertidige B&B.

Miljøforhold og fremtidig planlægning omkring Hirtshals Havn

Planlægning på havneområdet kan være en svær sag, da havneerhvervet ofte ikke kan ligge andre steder end ved kajkanten, og man derfor ikke bare kan flytte dem til andre industriområder. Samtidig er der områder af havnen, som er mere eller mindre aktive og derved mere eller mindre støjende (eller på anden vis forurenende).

For at belyse muligheder og udfordringer bedre, er der brug for en akkrediteret miljørapport som grundlag for en decideret udviklingsplan for havnen. Dette har man f.eks. gjort ved Århus Havn, hvor kommunen har ønsket at etablere boliger tæt på den aktive erhvervshavn. Her har man lavet separate udviklingsplaner for hvert af de aktuelle udviklingsområder, på baggrund af undersøgt miljøforhold for hver af dem (Ex:

"Udviklingsplan for byudvikling af sydhavnskvarteret, miljørapport" – udarbejdet af Århus kommune i 2017 på baggrund af en stor VVM-rapport for området som Rambøll har lavet og *"Miljøvurdering af udviklingsplan for indre Århus Ø"* – udarbejdet af COWI i 2018).

Udover støjforhold er der også andre miljøforhold som kan opstå, hvis boliger rykker tættere på virksomhederne på havnen. Disse kan være støv, lugt og partikler fra skorstene m.m. Som ved støj er det igen virksomhederne, der må føje sig for boliger.

En miljørapport som de ovenfor nævnte, bør undersøge hele områdets karakter og miljøpåvirkning og derved vise, hvordan området kan udvikles fremadrettet. På den måde vil politiske beslutninger kunne ske på det bedst muligt oplyste grundlag og med en helhedsbetragtning for øje.